

VĚSTNÍK

SOKOLSKÉ ŽUPY KOMENSKÉHO.

ŘÍDÍ REDAKČNÍ KRUH Z ČLENŮ ŽUPNÍHO
PŘEDSEDNICTVA.

VYCHÁZÍ MĚSÍČNĚ. ROČNÍ PŘEDPLATNÉ 8 Kč.
ČÍSLO 1 Kč.

SKLAD KNIH

Sokolské župy Komenského v Kyjově

má na skladě a expeduje jednotám

členské a dorostenecké odznaky, spisy sokolské technické
a ideové, vzdělávací, zábavné hudebniny a sokolské
tiskopisy kdekoliv vydané.

Jednoty podporujte svůj župní sokolský svépomocný podnik
ve prospěch chudých jednot župy a sokolských menšin.

Slet Sokolské župy Komenského v Uh. Hradišti.

18. června Slet dorostu.

25. června Sokolský den.

5. července Slovácký den.

Sklad knih Sokolské župy Komenského v Kyjově
dodá jednotám následující novinky :

Nakladatelství Č. O. S. :

Karel Vaníček: „NA SLOVENSKO“, Kč 5.—

Památník VII. stletu 3. díl: „DOROSTU“. Kč 25.—

Sbirka sokolských cvičení:

„Cvičení s pálkou pro dorostence“ Kč 5.— „Cvi-
čení se švihadly“ pro dorostenky“, Kč 7.— „Hudba
ke cvičením prostným čl. Sokolstva v Lublani“,
Kč 6.—.

Knihovna „VZLETU“ :

Jiří V. Klíma: Stručný nástin základních pouček
vychovatelských pro činovníky sokolské“, Kč 2.—

Dr. Kamil Cziviš: „Úvod do občanské nauky čl.“,
Kč 5.—.

Knihovna „OBROZENÍ“

Božena Němcová „Pohorská vesnice“, Kč 5.50.

„ „ „ „ „Pohádky I. díl Kč 8.—

Jednoty doplňte těmito pěknými a lacinými spisy
své sokolské knihovny.

VĚSTNÍK

SOKOLSKÉ ŽUPY KOMENSKÉHO.

A. Kieswetter.

Jubilejní slavnosti Sokola Uh. Hradišfského.

V minulém čísle Věstníku podali jsme našim čtenářům stručný výtah z dějin jednoty Uh. Hradišfské. Dějiny samy jsou ovšem za 50 let obšírné a vyjdou v nejbližších dnech v Památku Sokola Uh. Hradišfského, jenž bude všem jednotám zaslán. Doufáme, že všechny členy naší župy budou pohnuté děje jednoty, jedné z nejstarších na Moravě zajímají a že Památník každá jednotka v župě sdružená zařadí do svého archivu. Zmíněný památník bude mimo dějiny obsahovati i jiné literární příspěvky a bude typograficky pěkně upravena.

Jubilejní slavnosti Uh. Hradišfské budou velmi rozsáhlé, v daleko větších rozměrech, než původně jednotka zamýšlela. Hlavním popudem k rozvíření pořadu je obrovský zájem ciziny i domácích. Samozřejmě jest, že slavnost taková vyžaduje značného napjetí finančního i pořadatelského a jednotka Uh. Hradišfská vzala na se úkol těžký a zodpovědný. Doufáme však, že všechny jednoty v župě Komenského pořadatelku ve všech hlavních třech slavnostních dnech hojnou účastí podpoří a že budou i v kruzích mimosokolských pro návštěvu Uh. Hradištsé agitovati.

Pofad slavností zahájen bude již 10. června 1922, kdy sejde se členstvo jednoty hradišfské **k slavnostní valné hromadě**, na které s úctou vzpomene svých zakladatelů a bývalých členů žijících i zvěčnělých. V předvečer dne sokolské mládeže, v 8. hod. večer sehraje ochotnický spolek hradišfský v městské redutě divadelní představení: „**MARYŠA**“, před tím bude proslov a živý obraz: „**Hold Slovácka Sokolstvu.**“ **Den sokolské mládeže**, 18. června 1922 shromáždí ve zdech slovácké metropole naši naději — naši sokolskou mládež, tentokrát z celé župy Komenského. Den bude zahájen v 6 hodin ráno fanfárami z „**Líbuše**“ trubačského sboru jednoty Uh. Hradišfské, který pak za hláholu veselých pochodů projde ulicemi města zburcovat ospalce k odpolední zkoušce. Žactvo a dorost hradišfský má v ten den také památnou událost, rozvinutí **dorostenského praporu**. V 10. hod. dopol. otevření sokolské výstavy, která zajisté bude zajímat veřejnost sokolskou, neboť jednotka hradišfská má ve svém archivu některé pěkné upomínky z prvních let svého trvání. Současně bude výstava Uměleckého

sružení uh. hradišfského, jenž bude vystavovat originály děl uměleckých. Ve 2 hod. odpo. koná se průvod sokolské mládeže městem na cvičiště, tam bude ve tři hod. veřejné cvičení žactva a dorostu župy Komenského. Pořad cvičení bude obsáhlý. Cvičiště nalézá se na vojenském cvičišti nedaleko města (170 m dlouhé a 101 m široké, ohrazeno a postaveny jsou na něm tribuny. Doufejme, že se každý den slavnostní naplní. Po cvičení konají se v přilehlém městském sadě na „Střelnici“ péči zábavního odboru **dětské radovánky** — nachystány jsou pro tu naši drobotinu různá překvapení a veselosti.

24. VI. v předvečer Župního sletu pořádán bude koncert pěvecko-hudebním spolkem „Svatopluk“ s vybraným programem. 25. června, den sletu sokolské župy Komenského, zahájen bude opět fanfárami trubačského sboru hradišfského, v 7 hodin ráno zkoušky na cvičišti. Ve 12 hod. v poledne společný oběd v sále Sokolovny. Sejdou se tu i činovníci župní, starostové jednot, bývalí členové hradišfské jednoty a jiní, aby krátkým přípitkem pozdravili jubilující jednotu. Ve 2 hodiny průvod členstva župy i hostů z Rybáren na cvičiště. Cvičení zahájeno bude přesně ve 3 hod. odpo. Vystoupí členstvo župy Komenského a přihlášených hostů, pořad cvičení uvádí br. náčelník na jiném místě věstníku. Po cvičení koná se v parku na „Střelnici“ velká národní slavnost. Kvetoucí sad upraven bude pro pohodlí obecnstva, postaveny budou péči sester prodejny, pivnice, vinné budy, pro obveselení zábavné atrakce: dva aeroplány, tobogan, kino a pod. více. V 10 hodin vypálen bude obrovsky ohňostrož. 4. července v 8 hodin pořádána bude v městském re-dutním sále **tělocvičná župní akademie**. Vyvrcholením slavnostních dnů bude nesporně **Slovácký den** dne 5. července 1922. Ve Slovákém dnu chce Uh. Hradišfská jednota ukázati radost! Slovákovi od kolébky až po hrob, jak projevují se písněmi, tanci i starými zvyky, které už všude jinde vymizely. Předveden bude úvod, fašaňk, vinobraní, robota, hody, odvody, slovácká svatba, právo atd., atd. Hlavně ale chce ukázati Hradištské slovácké kroje, všechnu tu bohatost, nádheru a rozmanitost, kterou je možno původní a nefalšovanou spatřiti pouze zde. Okolnost, že v popředí slavnosti stojí mistr **Joža Úprka** a známý etnograf **Frant. Kretz**, ručí za zdar slavnosti. Cizina ocenila dostatečně naše Slovácko, tento národopisný skvost naší republiky. Je to vidno z došlých přihlášek z Anglie, Francie, Švýcar, Německa a Holandska. Metropole Slovácka — Uh. Hradištské — bude hostiti ve dny slavnostní mnoho vzácných hostů, ale o všechny bude náležitě postaráno a pečováno.

Na Vás, drazí bratři a sestry, záleží, abyste i Vy hojnou účastí a pilnou přípravou k cvičením přispěli k zdárnému výsledku jak dne mládeže, tak i župního sletu. Vyplňte zasláné přihlášky

přesně a v čas, neztěžujte práci činovníkům župním i slavnostnímu výboru hradištskému. Přijďte všichni v plném počtu radovati se spolu s jednotou Uh. Hradištskou nad dílem vykonaným, přijďte ji povzbuditi k další plodné práci na roli sokolské! Budete srdečně a bratrsky vltáni, Vaším případným přáním bude ochotně vyhověno. Na shledanou ve dnech 18. a 25. června a 5. července 1922 ve zdech královského města Uh. Hradiště! Na zdar!

František Kretz.

Na moravské, Slovácko!

Rozkošný, čarovný kraj! Jděte v neděli anebo o svátcích do kterékoliv slovácké dějiny, rozraduje se srdce každého nad kouzelným zpestřeným obrazem, jaký se na návsi před námi rozčaruje v nekonečných obměnách. V prostředí doškami pokrytých chalup, před nimiž velké květy slunečnic se sklání, vycibáží na návěs stále nové krojové skupiny, v nichž bílá a červená barva v jasů slunečnic nás zrovna osiňuje. A rozvířil-li se o hodech zde bujarý život, kdy vše se točí, pje a výská, radujeme se zároveň z pestré, rozvláčené krojové směsice pohybující se kolem máje v husté tlačnici jako na mraveništi. Jsme nasyceni barevnými dojmy a unesení pestrymi národopisnými obrazy. Prožíváme kus poezie uprostřed běžného denního, splošného života, kus báchorky, uprostřed skutečného světa, mezi lidem, krajem a krojem, který jinde dávno je odložen a staré zvyky zapomenuty, zavaty nivelující modernou. Na moravském Slovácku jsme jako na národopisném ostrově kolem do kola uzavřeném spanstělosti, kde setrvává s plně suverenní mocí stará tradice, kde žije, ba stále v nové čarovné květy se rozvíjí lidové umění, ve kterém slyšíme zřetelnou ozvěnu starodávné umělecké zručnosti, obrazotvornosti a vkusu.

Na Slovácku je svéráz, tedy souhrn uměleckých tvarů a umělecké činnosti, jež svérázně se odlišují od jiných a tvoří pro národní kmen rázovitě přiznačný soubor, tedy slozku, která se dá přičleniti do skupiny národního umění. Lid na Slovácku, nikým pobízen, nikým veden, nybrž jen vnitřním vnuknutím a vrozenou silou tvořivou puzen, jde po cestě umělecké touže směrnicí jako jeho předkové, kteří umění tvarové, barevné i technicky vyvrcholili. Dnešek nejde výše, ale vzpíná se po nejvyšších vrcholcích, na které dospěli předkové ve své umělecké tvorbě a citění. V lidu nevyschla živá tvůrčí síla, z jejíž mízy po dnes raší nové květy. Žádná móda, žádná elementární síla časová nezničila umění sel-

skeho lidu na Slovácku, lid statečně odolal všem mocným příbojům a hrdinně uhájil dědictví svých předků.

Tato láska k minulosti, k umění domácímu je na Slovácku ojedinělým pozoruhodným zjevem. Zde lid nedal se svést na bludnou cestu, kam moderna svedla jiné kmeny, rovněž rázovité umělecky tvořící, zde lid nedal se vyrušit z klidu a nevystřídal kroj a těsně k němu přiléhající umění za bezbarvou módou. A ta budoucnost je nedohledná, kdy podaří se prudkým úhozům směrů moderních rozbít mohutné těleso slovácké umělecké rázovitosti, ku které lid lne s prudkostí horoucí, oddané lásky, umění znásobuje, stupňuje a oživuje. Lidové umění, které zde dosud kvete a nejnádherněji ve vyšívání prozaňuje, pokračuje cestou přirozenou, puze vnitřním chtěním a beznáročně se na národním kroji uplatňuje, jsouc jeho překrásnou ozdobou. Lidové umění je podstatnou částkou národního bytí, je oduševnělé, ladné, rázovitého rytmu, neboť na něm spolupůsobí srdce, rozum, individualita a tradice. Výslednicí všech těchto činitelů je svéráz. Každý kmen, pokud umělecky tvořil, měl svůj zvláštní ráz. Umění je jako literatura projevem lidského vzdělání a jako vzdělání nebylo vždy a všude na stejné úrovni, tak byly i rozdíly v pochopení, užívání a vyjadřování umění, kteréž je nejčistší mluvou duše. Lid nechtěl se podrobiti módě. Musel by se vzdát svého vlastního umění, musel by se odcizit předkům a toto přesunul na přeletavou modu naší Slováci zavrhl. Viděli sice kolem krojové metamorfózy rychlý spád k poměštění, pozorovali, že móda je svěžím květem, který uvadá rychleji než květy, kdežto národní kroj bez poruchy vítězně raší, není plochým, fádlním, unavujícím, jako daleká, pustá rovina.

A tam, kde lidé myslí, vynalézají a tvoří, putujme, abychom načerpali síly a nadšení k tvoření v duchu národním, abychom poznali, jak lid chrání své umělecké prvky od cizích příměsků, jsou si vědom své umělecké samostatnosti, převahy a originality, jsou přesvědčeni, že v jeho pracích proudí vlastní krev, že jeho práce jsou květem jeho života, a proto mluví k srdci. Zde se stále tvoří, pracuje umělecky, ale nikoliv po živnostensku a pro obchod, nýbrž výhradně pro potřeby krojové, ku ozdobě a tato výzdoba vyšívání je vzácnější než šperk, který rovněž je ku ozdobě nikoliv k užtku. Lidové práce nikdo nezaplácí. Vyšivačky pracují pro sebe a snaží se provést vše co nejpozorněji a nejdokonaleji, dělají vše pro sebe, nechlubí se cizím peřím. Nepřivolávají již tyto fídky a vzácné okolnosti nás na Slovácko, kde umění lidu tvrdošijně setrvává nepohnuté jako maják uprostřed vlnobití moderních proudů? Nevábi tento kraj, kde lid tvoří uměleckou kolonii, umělecký svět, jehož dáklady a obzory leží stranou ostatních společenských pokroků? Je asi málo takových míst, ostrovů, kde jako za větrem,

v zátiší uchovávali se staré útvary, umění, zvyky, obyčeje, písně, tance a nepovzbuzují nás tyto okolnosti ku přemýšlení, že je nutno, aby tyto rázovité oblasti neustálého tvoření a přetvořování byly chráněny před proudy cizoty, aby to, co zde ještě jako resonance minulosti pevně stojí, žije a stále se obrozuje, bylo zachováno?

A nyní letem po moravském Slovácku:

Jihovýchodní cíp Moravy obydlen je Slováky, odtud i název kraje Slovácko. Moravské Slovácko tvoří se sousedním Slovenskem kmenový celek, jak možno přesně souditi po stránce historické i jazykové. Slovácko leží v rovině, která končí poňraníčními vrchy sousedního Slovenska. Krajina neposkytuje zvláštních pozoruhodností, poutá však zajímavým rázem sadů, alejí, vinogradů a lesů, doprovázejících tok řeky Moravy. Krajina prostá, kterou oživuje pilný, hodný, nadaný lid, jaký po stránce individuální nikde nenalezneme. Ba zde zvláště v zátiší hor a lesních úvalů, v krajích ruchu světa vzdálených, nalezneme ještě prastaré kroje a zvyky z doby primitivní. A vedle zvyků a obyčejů, rozmanitosti kroje a vyšívání, můžeme zde sledovati i řeč, její tvary, obraty a skladbu, staré písně v antických toninách a výborným textem původním, rázovité tance a různé zachovalé domácí umělecké práce, malovaná vajíčka velikonoční, malované psané kancionály, malované domy a jizby, nábytek a j.

Podivuhodným způsobem, ba jako zázrakem zachoval se v tomto kraji až po dnes kroj, někde ještě téměř v původní krásě, ale všude zachoval svůj ráz, barevnou pestrost a hlavně umělecké původní vyšívání. A kolik je zde variantů jak v krojích, tak i ve vzorcích vyšívání. Na vyšívání můžeme právě pozorovat tvořivou, obrazotvornou sílu lidu, kterak na podkladě starých tradic vyčaruje nové tvary s pečlivou uměleckou technikou. Je to vzácný obraz, když položíme do řady na př. pásky vyšívané z rukávů seřazené retrospektivně. Tu nejlépe poznáváme, jak umění nabývalo dokonalosti, jak se tvary přizpůsobovaly novým barvám, jak se i technika k vyjadřování větších tvarů měnila, ale vše zůstávalo přece v duchu původním. Největším změnám podlehla barevnost, původní bílá a černá ustoupily novým barevným stupnicím, zavedených továrními výrobky, kterým lid ve své vrozené touze po zpestření vyšívání neodolal a podlehl. Vyšivačské umění naučili se doma, dcera od matky, matka od stařenky. Škola nezabývala se pěstováním lidového vyšívání. Jest tedy vyšívání na Slovácku uměním vyrostlým z domácího kořene na základě přenesených dědičných tradic. Každý krojový variant má své tvary, někde i své zvláštní techniky a barvy.

Kroj má ve svých součástkách rozmanité složení, ale vesměs z jednoty slohové odvozené, proto všude patrna je pevná souvislost.

Různost je nepatrná, založená právě na typu variantu, jichž je na moravském Slovácku kolem třiceti. Tato různost jeví se hlavně ve formách na šorcích a fěrtoších, na ozdobách kordulí a nohavic, na vázání šátků na hlavě, na haleně a kožuchu, na zástěrách, obojkách (límcích) a šátkách. Tyto rozdíly pozorujeme při bližším seznamování se s varianty krojovými. Ve všední dny málo z kroje uvidíme, pouze některé obnošené součástky. Chceme-li rozradovati se nad krásou, pestrostí a rozmanitostí krojovou, navštívme Slovácko v létě v neděli nebo ve svátek. Zvláště o velikonoci, o Božím Těle zaskvěje se bíl v plně nádherné ba přepychu národního kroje, zvláště ženské pohlaví, které nosí na místě obyčejných šorců bílé fjerťochy husí vrapované, hedvábné a atlasové zástěry, brokátové kordule a bělostné, naškrobené rukávce s novým nádherným vyšívaním. Na hlavě uváže se umělecky turecký šátek červený.

Fjerťochy jsou na Hradištsku bílé, na Velecku bílé i žluté; na Kyjovsku se nosí červené krátké kanafasky, nebo o slavnostech zelene a černé sukně s modrým pruhem dole a plátěný černo-modrý (dnes i v jiné barvě) vkusně květinovým ornamentem vyšívaný fjetůšek s krajkou. Kordulka je dle kroje přizpůsobena, je buď soukenná, hedvábná, ornátová (brokátová), někde při chladném počasí nosí se flanelový kabátek. Kordulky mají různý střih. Také rukávce mají celou řadu variací dle kroje, někde mají na místě vyšívaných obojků límce (na Kyjovsku, Břeclavsku a Velecku). Čepce nosí nyní pouze na Kyjovsku a Moravansku pod šátkem. Svobodné ženské nosí vlasy spletené v cop, vdané mají vlasy různé zavity, nejnapadněji v Kánovicích (rožky), v Nivnici, Korytné a j. Na Břeclavsku nosí děvčata na hlavě „rožky“ se zajímavým pentlením. Pentlení zvláštního druhu je o svátcích velmi pozoruhodné. Někde začínají nosit věnečky. Souhrn variací krojových uvidíme jedině o pouli velehradské a o slavnostech občasné ve slováckých městech pořádaných, kde se i různé staré zvyky lidové předvádí. Na těchto slavnostech máme příležitost shlédnouti, pozorovati, a studovati vše, co tuto stručně bylo pověděno.

Dovolují si na konec upozorniti, že letos u příležitosti jubilejních slavností „Sokola“ bude dne 5 července, kdy je na Moravě svátek cyrilometodějský, pořádána v Uh. Hradišti velkolepá slavnost, na kterou se dostaví lid z celého Slovácka v krojích. Budou zde zastoupeny všechny varianty krojové, všecko původní. Na tisíc lidí sejde se sem, aby nám zde provedlo celou řadu starých zvyků a obyčejů (fašank, hody, svatba, tance a zpěvy), které zahájeny budou starodávným zvykem na světě ojedinečným, honěním kráie. Na této slavnosti, vybudované a aranžované na širokých základech súčastní se nejen hosté domácí, ale i četní zá-

stupci ciziny, aby poznali půvaby Slovácka a aby do tohoto kraje soustředil se staly proud návštěv cizinců a turistů.

Na shledanou 5. července 1922 v Uh. Hradišti!

Pokyny ku sletu dorostenek a žaček sokojské župy Komenského v r. 1922.

Den sokojské mládeže jest dne 18. června t. r. v Uh. Hradišti.

Jako župní vystoupení cvičí dorostenky s rákosovými švihadly, jež jsou řídko ozdobeny břečtanem, který nutno misty drátkem připevniti. Zkoušky začnou o 8. hod. ranní a musí se jich každá cvičenka účastniti. Před touto hodinou musejí byti na seřadisti, z něhož se bez svolení vedoucí nesmí ani na okamžik vzdáliti. Při zkouškách bude zkoušen nástup, jemuž věnujte pozornost co největší. Cvičte zatáčení v širších útvech, dbejte na zakrytí a sražené řady. Při nástupu zavěsí každá švihadlo přes levé rameno a uchopí pravou rukou v připázení oba jeho konce. Konečný nástup bude po značkách v upázení. Uchopí tedy rychle každá levý konec švihadla hned v připázení, upáží a jde po značkách vzpřímena — hlava vzhůru — a současně upravuje se rozstup do hloubky. Po zastavení na patřičné značce jest vydrž upázení tak dlouho, dokud nebude povel „připážit teď“. Slůvko „teď“ bude doprovázeno mávnutím praporce **shora dolů**; proto každá ihned po zastavení dávej pozor na vedoucí na můstek a nemůžeš chybiti. Hned po připázení zaujme každá pohov, švihadlo jest v připázení skloněno k zemi, o níž se opírá. Na první dobu fanfary přejdete hbitě v „pozor“, švihadlo tvoří oblouk nad hlavou a ruce v bok, což jest základní postavení ke každému oddílu. Po každém oddílu jest pohov a na první dobu fanfary jest „pozor“ ruce v bok. Každý oddíl cvičíme čtyřikrát. Po čtvrtém oddílu zůstanete v pozoru a jakmile hudba dohraje, přendáte švihadlo zase na levé rameno, což bude doprovázeno mávnutím praporce. Na povel „sraz do středu teď“ (mávnutí praporcem) srazíte se zase do toho útvaru, z něhož jste se rozestupovaly.

Všechny 4 sestavy byly na poslední nácvičné schůzi důkladně procvičeny, vzdor tomu však vyskytují se nesrovnalosti buď nepřítomností nebo nepozorností zodpovědné vedoucí zaviněné. Následujících poznámek, jež uvádím, dobře si všimněte a také správně nacvičte.

Druhý oddíl, 2 takt: čtyřmi drobnými skoky a krokem přísunným přejdete o jednu značku vpřed.

- 3 takt: a) švihadlo **po celém** obratu v levo tvoří smyčku napřed bočně; švihadlo nevystřkujte z řad.
b) oblouk po levé straně dolů do vzpažení zevnitř.
- Třetí oddíl; 2 takt a) „kruhem na pravo dolů vzpažit zevnitř, přeskok snožmo s půlobratem v levo“. Dělejte ten kruh skutečně na pravo, ne napřed. Ruce při skoku se kříží.
- 4 takt c) „oblouk napřed, ruce v bok atd.“ Švih švihadlem musí býti skutečně napřed, ne stranou.
- Čtvrtý oddíl: každý má 3 doby ($\frac{3}{4}$ takt). Nečítáme 1—8, jak jest psáno, nýbrž 1, 2, 3, 8×. V prvním taktu a druhém trvá pohyb 2 doby, 3 výdrž. Třetí takt: na prvou dobu krok, 2, 3 výdrž. Ve čtvrtém taktu $1\frac{1}{2}$ obratu trvá 3 doby; v následujících taktech na prvou dobu pohyb, 2, 3 výdrž. Při přednožování v taktu 1. a 2. nekrčíme nohy a nepřednožujeme dovnitř. V taktu 6. po přeskoku přijdou paže zase do vzpažení. Přeskoky ve 4. oddílu jsou tedy 2krát do vzpažení, po třetí do upažení.

Sestry vedoucí přečtete si důkladně a pozorně všechny sestavy a kde jest psáno vpažit zevnitř, upažit, neb vzpažit, skutečně tak cvičte. Sestavy nejsou těžké, ani namáhavé, musejí býti tedy tím spíše přesně zacvičeny. Vedoucí jednot a poboček činím zodpovědný za správný nácvik a žádám, by jen takové cvičenky na slet připustila, které cvičení skutečně umějí. Při zkouškách, jež nám částečně nahraňují rozřaďovací závody, budou všechny, jež cvičení nebudou správně uměti, z účasti na odpoledním cvičení vyloučeny. Mějte to tedy na paměti, cvičte pilně a přesně, pokud Vám čas ještě zbývá.

Dorostenky cvičí pouze v předepsaném úboru, chrpově modré říze, přepásané stříbrošedou šňůrou a zdobené meandrem ze stříbrošedých buritašek. Říza sahá při kleku snožmo 8 cm nad kolena, kalhoty v téže barvě 10 cm nad kolena. Na nohou mají černé šité trepky převázané křížem do výše kotníku černou tkanicí. Cvičí bez punčoch. Modrá stužka přes čelo vzadu svázaná zdobí hlavu. Úbor tento jest však pouze pro cvičení a nesmí v něm býti žádná jinde viděna než-li v šatnách, na seřadišti a na cvičišti. Jakéhokoliv pobíhání po cvičišti, v ochozu neb podobně jest přísně zakázáno a bude každá, jež se proti zákazu proviní z účasti na cvičení vyloučena.

Do průvodu pro letošní rok povolena modrá skládaná sukénka bílá dorostenská halenka buď vyšívána anebo s modrým límcem, černé punčochy, vysoké šněrovačí boty a bílá stuha do vlasů.

Žákyně cvičí s dvěma kroužky ozdobenými červenobílými proužky z papíru. Cvičí taktéž v předepsaném úboru; rezné šatečky,

bosé s červenou stuhou ve vlasech. Do průvodu v tomtéž úboru, jen punčochy a černé boty k tomu.

V šatnách, na seřadišti a při nástupu musí být naprostý klid. Ze šaten smí se vycházet až na povel k nástupu. V šatnách uložte si vše pořádně na své místo, ať není pak shonu a hledání.

Řazení k průvodu začne o půl 2. hodině, veřejné cvičení o 3 hod. odpoledne. Buďte tedy všechny v určenou hodinu na svém místě připraveny.

Sestry náčelnice, dbejte všech pokynů, jež jsem zde uvedla, seznamte s nimi důkladně své svěřenky, opravujte a zlepšujte jejich výkony, aby náš slet byl důstojným vystoupením a naše společná práce nebyla na zmar. Na zdar!

H. Sátorová, župní náčelnice.

Pokyny

pro den sok. mládeže pořádaný sok. župou Komenského dne 18. června a župní slet dne 25. června v Uh. Hradišti.

Všeobecná část.

Po druhé voláme Tebe mládeži naše na svátek práci Tvé a plíi zasvěcený. Chceme veřejnosti předvésti ukázkou všestranného výcviku Tvého a chceme zároveň dokumentovati, že výchova Tvoje běže se správnou cestou, že netřeba se nám ohlížet na pravo, ni na levo. Bude to přehlídka „naši naděje — naděje vlasti“, voláme proto mládež ze všech jednot i poboček k účasti při tomto úkonu. — Jsme si plně vědomi těžkostí z výpravou, zvláště z míst vzdálenějších — spojených, však jsme přesvědčení, že bude uvažováno též o mravním zisku, jaký jistě slet mládeže na každého z účastníků bude mít. A že nadšení a odhodlání, které zde mládež načerpá, půjde s ní dále a povede ji bezpečně k ideálům vytknutým našimi zakladateli Tyršem a Fügnerem, ukáže doba příští.

Přijďte tedy ze všech koutů do střediska naší župy — metropole Slovácka, do Uh. Hradiště, — které letos významného jubilea vzpomíná. 50 let činnosti a práce sokolské znamená celý lidský věk, slušno tedy způsobem důstojným tohoto vzpomnutí. A jak jinak oslaviti jubileum práce sokolské, ne-li zase prací. Tuhá příprava předchází v jednotách náš slet, máme proto naději, že výsledek bude uspokojivý.

Přijďte od Vlárý i od Koryčan, Ždánic i Střílek, ze Strážnice i Vrbovců a též z rozhraní Valašska, Hané a Slovácka, přijďte ze všech míst v oblasti župy se rozkládajících, přijďte s mládeží

mužskou i ženskou — považujte den mládeže za věc nás všech. A též hojnou účastí dokažte mládeži: Vy bratři a sestry, že strážíte ji jako oko v hlavě a že sledujete práci a činnost její se zájmem. Nespokojte se tedy pouze s vysláním vedoucích dorostu a žactva, přijďte i zástupci výborů jednot a poboček. — Před odjezdem pak poučte mládež Vaši o všech povinnostech, které musí konati, aby zdařilý průběh dnu s'etového nebyl rušen. — K tomu vydávám pokyny pro žáky, dorostence a muže zde — pro ženské cvičiči vydává sestra náčelní. Připomínám ještě všeobecné, že zkoušky na cvičení začínají po oba s'etové dny o půl 8. hod. ráno, proto odjezd z domu musí dle tohoto býti upraven, neboť všichni cvičiči na odpoledním veřejném, musí se bezpodmínečně zkoušek účastnit.

Žáci budou na slet připuštěni od 8 let v kroji dosud užíváném, tedy: rezné kalhoty po kolena, červená košile s měkkým límecem, černá čapka s červeným dynkem a na kalhotách červenobílý pás. Cvičiči budou hoši, do průvodu však musí míti černé punčochy a černé botky nebo střevíce. Bratře náčelníku prohlédni před odjezdem kroje a připusť pouze ty, které budou dle předpisu. Požadavek hořejší oznam však ihned, aby si každý v čas mohl své věci opatřiti. Náradí ku cvičení t. j. palky — popsané při zaslaném cvičení — nenatřené — vezměte sebou. Nejlépe všechny palky svázati do balíku a některý spolehlivý ať to opatruje. Jednotlivcům palky nenechávejte, není třeba, aby s tím tloukli, po případě aby některé okno ve vlaku vzalo za své.

Dorost i žactvo pojedě s 50 procentní slevou jako loni, musí to však býti 24 hodin před odjezdem oznámeno na stanici železniční na tiskopisu, kteří bři náčelníci v čas obdrží. Při vyplňování si vše promyslete a správně napište, neboť je to na Vaši zodpovědnost! Na 5 žáků nebo dorostů může jeti vždy 1 cvičitel se slevou rovněž 50 proc. Hlášenku si pak dobře bratr vedoucí uschová pro jízdu zpáteční.

Požadují, aby ze všech jednot i poboček byl se žactvem i dorostem 1 vedoucí, kterýž se svými svěřenci musí býti v šatnách i na seřadišti a svou jeduotu mít pohromadě, aby na povel vůdce na seřadišti postavil nebo předvedl své svěřence na místo vykázané.

Pro žactvo je konečný útvar pětistup a z něj provede se rozstup na povel — „Volný rozstup ze středu, upažit teď!“ — uskočtí všichni — mimo středního, který bude státi na značce — na značky následující od střední a upaží i s palkou v pr. ruce, tedy je palka v pr. ruce rovně v pr. stranou. Na další povel „připažit teď!“ — připaží všichni a palku spustí a přimknou k pravé noze. Každý oddíl cvičí se 8krát. Mezi jednotlivými oddíly naprostý klid

Po dokonalém čtvrtém oddílu na povel „pálku vztýčit teď!“ rázně tuto k pr. rameni přirazí. Na další povel „do středu sraz — teď!“ přiskočí zase oba krajníci z pravé i levé strany ku svému střednímu — co nejrychleji. V ostatním je třeba, aby dávali pozor na vedoucího jednotlivých proudů a přesně za těmito kráčeli.

Cvičte doma pěkný, vyřizený pochod a hlavně správné zatáčení. Po příchodu na seřadiště zase vedoucí z jednot mají dozor nad svými, aby tito byli na místě určeném a hlavně aby neránušili. Pro žáky i dorost bude vyhrazeno určité místo na cvičišti, na něž smí tito se odebrat pouze s dovolením svého vedoucího a vůdce seřadiště.

Dorost:

Má kroj jako dílve. — Pro průvod režné kalhotky po kolena, černé punčochy a botky, červenou košili s černou vázankou, čapku černou s červným dýnkem, s červenou růžicí a monogramem. Ku kalcotám též černý pás, cvičí pouze v kalhotách s černým pasem a v čapce bosí a bez košile.

Pro dorost je předepsán konečný útvar čtyřstup, z něž bude rozstup na levo, tedy od pr. krajníka, kterýž zůstane státi na místě. Počítá se dle strany cvičenců. Provede se vše na povel „volný rozstup na levo upažit - teď!“ Na povel „připažit teď!“ připaží bez potlesku a stojí v přesném šiku pozorném. Každý oddíl cvičí se 8krát — poslední zvlášť ať je přesně nacvičen. Rozestavení upraví se na seřadišti. Po přecvičení každého oddílu přejdou hoši do „pohovu“ na následující dobu po připažení. Při pohovu ruce skřížít v zadu. Při začátku předehry zaujme každý bleskurychle stoj pozorný. Vše ostatní bude na místě vysvětleno. Dodávám jenom, že kde má dorost prapor, může jej vzít s sebou, trubky však doma!

O chování se dorostu i žactva po cestě i při sletu netřeba zde mluvit, bñ. vzdělavatelé je o tom jistě poučí. Zdůrazňuji — připravte se co nejlépe, neboť nedostatečnou přípravou nesmíme pěkný obrázek rušit, proto nepřipustím nikoho k veř. cvičení, kdo při zkoušce neobstojí. Na to buďte připraveni!

Muži:

mají svůj svátek 25. června 1922 a očekáváme účast co největší jak v kroji, tak na cvičení. Připravte se jako na svátek — kroje do nejvzornějšího pořádku — připomínám že kamaše nejsou přípustny, buďte boty nebo holeně. Zde upozorňuji na č. 4. žup. věstníku, kde na str. 9. je více napsáno. Doporučuji ku přečtení a úvaze.

Konečný útvar při nastupu mužů bude čtyřstup a z něj rozstup na jednu dobu na povel volný rozstup ze středu, upažit - teď! Každý pak stojí nehnutě na své značce v přesném upažení až k povelu „připažit - teď!“ rázně připaží s potleskem. Chci, aby členstvo

pozdravilo slet a to se stane po připažení. Vedoucí vztyčí praporec a vydá návěští „Na“ - po té mávne praporcem dolů, při čemž všichni zvolají „zdar!“ Zkoušejte to tak již doma a upozorněte své svěřence, že mají mít oči upřeny na vůdce a jeho praporec a řídit se ve všem dle jeho pokynů.

Prostná cvičí se v útvarech jak jsou předepsány — pilně je nacvičujte! Po ukončení prostných zase sraz do čtyřstupů a odchod. Dbejte při pochodu všech pravidel, ať je možno říci, že máme před sebou členstvo ukázněné.

Často se stává, že při příchodu na seřadiště rozběhnou se všichni a mnoho práce dá pak shánění k novému nástupu. Nařizují proto všem bez rozdílu, že nesmí bez povelu nebo dovolení vůdce seřadiště nikam se vzdáliti. Naprosto pak nebude trpěno jakéhokoliv se procházení mezi obecenstvem a bez milosti budu každé překročení tohoto pranýřovat. Pro cvičící bude vyhrazeno zvláštní místo, kdež mohou se svolením vůdce se odehrati. Jinak bezpodmínečně musí zůstatí na vykázaných místech. Chceme podati ukázkou naši vyspělosti — nuže tedy; zde k tomu nejvíce příležitosti. Předpisy pro jízdu vlakem vydám později. Zatím stačí toto. Budete-li šetřiti všeho, co zde uvedeno — a budete-li též důkladně ku cvičení připraveni, pak bude Vás slet těšit tak jako nás. Ne-připravených však nesmí znáti naše sletové cvičiště, proto, že chceme předvésti širšímu obecenstvu to, co umíme, ne ukazovati co neovládáme. Napněte tedy ještě sly se vši houževnatostí, vložte do všech pohybů sílu a eleganci a vše bude pak jako obrázek.

Přeji si, aby toto slyšeli všichni účastníci sletu a dle toho se zařídili. Nebudou pak nařikat na dřinu, ale radostně pojedou se sletu. —

Hlavy tedy vzhůru a ku předu!

Na zdar!

JAROSLAV STAŠA.
náčelník župy.

Kožené tělocvičné nářadí, jakož i veškeré
tělocvičné potřeby pro tělocvičnu a sport
dodá ihned v nejlevnějších cenách

br. Fa: Fr. Adam, Kunratice u Prahy.

Pište si o cenník

**VZORNÉ
cvičební úbory**

Pro

žactvo, dorost i člen-
stvo, látky a přípravy

dodá

ODBORNÝ

ZÁVOD SOKOLSKÝ

MILOSLAV ZACH,

Praha II, Žitná 40.

**Moravská agrární a
průmyslová banka**

filiálka v Uh. Brodě.

Provádí veškeré bankovní
obchody, úvěry, eskont
směnek, kup a prodej
cenných papírů, výměnu
kuponů, cizích peněz a šeků.

Vklady na vkladní knížky a účty.

Záruky: Akciový kapitál a
reservy Kč 200.000.000.

Vkladů u banky
přes 100 milionů.

Telefon č. 7.

**TELOCVIČNÉ NÁŘADÍ
a veškeré sportovní pomůcky jakož
i úplné zařizování tělocvičen**

spolkových a školních provádí levně a se zárukou

F. POKORNÝ A SPOL.

Královo Pole u Brna (u Besedního domu).

Cenky a rozpočty zdarma. — Nekupujte dotud - dokud se nepřesvědčíte!

**První moravská továrna na
vzorné tělocvičné nářadí**

JOSEF HUJNAK A SYNOVÉ,

BRNO - KRÁLOVO - POLE.

Svatopluka Čecha ul. 60. Nad lékárnou.

Telefon čís: 3701/VI.

Dodává veškeré tělocvičné a herní nářadí
za ceny konkurenční a se zárukou.

Jediný odborný podnik na Moravě.

Filiálky Moravsko-slezské banky na Mor. Slovácku,

V KYJOVĚ, UHER. HRADIŠTI A BZENCI

úroči

vklady na knížky a běžné účty co nejvýhodněji.

**Veškeré obchody úvěrové,
směnářenské a bursovní.**

Při ukládání peněz stavebních fondů jednot použijte laskavě
služeb svoji domácí moravské banky, při zvláště výhodných
podmínkách úrokových.